

KARTA KURSU

Nazwa	SYSTEM BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO RP		
Nazwa w j. ang.			
Kod		Punktacja ECTS*	4
Koordinator	Ryszard Kozioł	Zespół dydaktyczny	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie uczestników zajęć z założeniami, strukturą i zasadami funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa oraz podstawami prawnymi, pozycją ustrojową, strukturą i zadaniami organów ochrony bezpieczeństwa publicznego we współczesnej Polsce.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawy wiedzy na temat państwa i prawa. Podstawowa znajomość instytucji i funkcji systemu politycznego RP
Umiejętności	Umie stosować aparat pojęciowy i właściwą terminologię do opisu zjawisk związanych z problematyką bezpieczeństwa Umie wskazać podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa
Kursy	Problemy bezpieczeństwa współczesnego świata Polityka bezpieczeństwa UE

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - Dysponuje wiedzą dotyczącą podstaw prawnych funkcjonowania organów, urzędów, służb, inspekcji i straży działających w obszarze bezpieczeństwa państwa.	K2_W03
	W02 - Zna funkcje, kompetencje i rozumie specyfikę zadań podmiotów odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa publicznego RP.	K2_W03
	W03 - Rozumie mechanizmy funkcjonowania i powiązania występujące między instytucjami publicznymi odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo państwa w okresie pokoju i w sytuacjach kryzysowych.	K2_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 - Potrafi identyfikować problemy zagrożeń bezpieczeństwa państwa oraz wskazać podmioty odpowiedzialne za ich rozwiązywanie .	K2_U01
	U02 - Umie posługiwać się przepisami prawa w zakresie rozumienia uprawnień i obowiązków instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego RP.	K2_U01

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 - Uzupełnia i poszerza nabytą wiedzę poprzez samodzielnie korzystanie z różnorodnych źródeł informacji.	K2_K01
	K02- Docenia wagę etycznego, profesjonalnego i zaangażowanego działania funkcjonariuszy i pracowników służb odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa państwa.	K2_K03

Studia stacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15	15									
egzamin											

Studia niestacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	10	10									
egzamin											

Opis metod prowadzenia zajęć – studia stacjonarne

Wykład interaktywny z wykorzystaniem prezentacji Power Point
Ćwiczenia: Dyskusja, analiza aktów prawnych i materiałów źródłowych, projekty grupowe.

Opis metod prowadzenia zajęć – studia niestacjonarne

Wykład interaktywny z wykorzystaniem prezentacji Power Point
Ćwiczenia: Dyskusja, referaty, analiza aktów prawnych i materiałów źródłowych.

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	kolokwium
W01							X	X	X		X		X
W02							X		X		X		X
W03							X		X		X		X
U01							X	X			X		X
U02							X	X			X		X
K01								X	X		X		
K02							X	X	X		X		

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	kolokwium
W01							X	X	X		X		X
W02							X	X	X		X		X
W03							X	X	X		X		X
U01							X	X			X		X
U02							X	X			X		X
K01								X	X		X		
K02							X	X	X		X		

Kryteria oceny

Na zaliczenie zajęć składają się:

- obecność i aktywność na zajęciach,
- przygotowanie i zaangażowanie oraz punktowana aktywność w dyskusji,
- ocena referatu oraz zespołowej prezentacji multimedialnej (projekt grupowy),
- kolokwium zaliczeniowe.

Egzamin ustny obejmuje problematykę wykładów, ćwiczeń oraz znajomość literatury przedmiotowej wskazanej przez prowadzącego zajęcia. Ostateczna ocena kursu może zostać podwyższona w przypadkach wyróżniającej się postawy na zajęciach (zaangażowanie, aktywność, terminowość, systematyczność, itp.)

Uwagi

W przypadku studentów pokrewnych kierunków lub absolwentów studiów magisterskich przepisane oceny z kursu o tej samej problematyce i efektach kształcenia, warunkowane jest ekwiwalentną liczbą godzin, ekwiwalentną liczbą punktów ECTS oraz co najmniej oceną dobrą.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Zarys dziejów instytucji realizujących funkcje bezpieczeństwa publicznego na ziemiach polskich od X wieku do końca XX wieku.
2. Wprowadzenie terminologiczno-teoretyczne. Konteksty znaczeniowe terminu „bezpieczeństwo”. Bezpieczeństwo jako: potrzeba; wartość; cel; prawo. Subiektywizacja bezpieczeństwa. Czynniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa/zagrożenia. Istota, rodzaje i źródła ryzyka. Bezpieczeństwo państwa. Istota, cechy i funkcje państwa. Zasady i kryteria demokratyczności państw. Zasady państwa prawnego. Typologie i kryteria klasyfikacyjne bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe – relacje. Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa - istota. Wybrane wymiary bezpieczeństwa: bezpieczeństwo publiczne i bezpieczeństwo powszechne; bezpieczeństwo konstytucyjne (ustrojowe); bezpieczeństwo personalne (osobiste); bezpieczeństwo informacyjne; bezpieczeństwo socjalne (pokój społeczny); bezpieczeństwo ekonomiczne, bezpieczeństwo ekologiczne. modele relacji między wymiarami bezpieczeństwa.
3. Priorytety polityki bezpieczeństwa w świetle założeń konstytucji, ustaw, aktów wykonawczych, Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP oraz innych dokumentów.
4. Założenia budowy i funkcjonowania zintegrowanego systemu bezpieczeństwa. Podsystem kierowania bezpieczeństwem państwa. Podsystem bezpieczeństwa zewnętrznego i podsystem bezpieczeństwa wewnętrznego (subsystemy: bezpieczeństwa ustrojowego; bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego; ochrony granic; ratowniczy; sanitarno – epidemiologiczny; bezpieczeństwa informacyjnego; zarządzania kryzysowego. Ponadresortowy charakter systemu bezpieczeństwa wewnętrznego RP.
5. Ogólna charakterystyka i wybrane klasyfikacje podmiotów, odpowiedzialnych za ochronę bezpieczeństwa państwa.
6. Rola naczelnych organów władzy państwowej w budowie systemu, wyznaczaniu celów, realizacji, zapewnieniu ciągłości decyzji i działań zapewniających bezpieczeństwa państwa: Parlament RP, Prezydent RP (RBN, BBN), Rada Ministrów (RCB, RZZK), organy dowodzenia Sił Zbrojnych RP.
7. Administracja rządowa. Rada Ministrów, Prezes Rady Ministrów, minister właściwy do spraw wewnętrznych, terenowe organy administracji jako organy władzy i administracji publicznej odpowiadające za zapewnienie ładu, porządku, spokoju, bezpieczeństwa publicznego i przestrzegania prawa.
8. Sądownictwo powszechne, sądownictwo administracyjne i Trybunał Konstytucyjny jak podmioty właściwe do realizacji zadań związanych z ochroną porządku konstytucyjnego, naczelnych zasad ustrojowych, relacji pomiędzy instytucjami władzy, obowiązków oraz praw i wolności obywatelskich.
9. Rola Prokuratury w likwidowaniu zagrożeń bezpieczeństwa publicznego oraz ich skutków, zapewnieniu niezakłóconego funkcjonowania struktur państwowych i bezpieczeństwa obywateli.
10. Polskie formacje policyjne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: Policja; Żandarmeria Wojskowa; Inspekcja Transportu Drogowego; Straż Graniczna. Podstawy prawne; funkcje kompetencje i zadania; struktura organizacyjna.
11. Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego: Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego; Agencja Wywiadu; Centralne Biuro Antykorupcyjne; Służba Wywiadu Wojskowego i Służba Kontrwywiadu Wojskowego. Geneza, podstawy prawne, kompetencje i struktura organizacyjna.
12. Służby ochronne Rzeczypospolitej Polskiej: Służba Ochrony Państwa; Straż Marszałkowska; Służba więzienna; Służba Ochrony Zabytków. Geneza, podstawy prawne, kompetencje i struktura organizacyjna.
13. Straże: Straż Ochrony Kolei; Straż Parków Narodowych; Straż Leśna; Państwowa Straż Łowiecka; Państwowa Straż Rybacka.
14. Inspekcje i organy kontroli: Inspekcja kontroli skarbowej; Inspekcja Ochrony Środowiska; Inspekcja Sanitarna; Inspekcja Handlowa; Inspekcja Farmaceutyczna; Państwowa Inspekcja Pracy; Inspekcja

Weterynaryjna.

15. Organy samorządu terytorialnego w systemie lokalnego i regionalnego bezpieczeństwa i porządku publicznego. Straże gminne i straż miejskie jako samorządowe formacje porządkowe.

16. Podmioty komercyjne prowadzące działalność w sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego: Firmy detektywistyczne; Firmy ochrony osób i mienia; Firmy ubezpieczeniowe, Instytucje szkoleniowe.

17. Obywatelski obszar bezpieczeństwa wewnętrznego: bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej, dostępność broni palnej, organizacje pozarządowe w systemie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Wykaz literatury podstawowej

- Lisiecki M., *Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym*, Warszawa 2010
- Pieprzny S., *Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w prawie administracyjnym*, Rzeszów 2007.
- Sienkiewicz-Małyjurek K., Nicyporuk T., *Bezpieczeństwo Publiczne. Zarys problematyki*, Gliwice 2010.
- Żakiewicz A., *Bezpieczeństwo publiczne u progu XXI wieku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2002.

Wykaz literatury uzupełniającej

- *Bezpieczeństwo publiczne w przestrzeni miejskiej*, red. W. Fahler, Warszawa 2010.
- *Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia*, red. S. Sulowski, M. Brzeziński, Warszawa 2009.
- Cieślarczyk M., *Teoretyczne i metodologiczne podstawy badania problemów bezpieczeństwa i obronności państwa*, Siedlce 2011.
- Dobkowski J., *Pozycja prawnoustrojowa służb, inspekcji i straży*, Warszawa 2007
- Fehler W., Dziubek I. T., *Bezpieczeństwo Wewnętrzne Państwa. Ekspertyza przygotowana na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego*, Warszawa 2010.
- Jakubczak R., Flis J., *Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku*, Warszawa Bellona 2006.
- Kurkiewicz A., *Zarządzanie kryzysowe w samorządzie. Podstawy organizacyjno-prawne*. Warszawa. Municipium SA 2008.
- Misiuk A., *Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawno-ustrojowe*, Warszawa 2008.
- Nowak E., *Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych*, AON, Warszawa 2007.
- Pieprzny S., *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego*, Rzeszów 2008.
- Pieprzny S., *Policja*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2011.
- *Problemy bezpieczeństwa wewnętrznego i bezpieczeństwa międzynarodowego*, red. K. M. Książkowski, Wyższa Szkoła Administracyjno-Społeczna, Warszawa 2009.
- Skrabacz A., *Ratownictwo w III RP*, Warszawa. AON, 2010.
- Sprengel B., *Służby mundurowe ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego*, Toruń 2008.
- Ura E., Rajchel K., Pomykała M., Pieprzny S., *Bezpieczeństwo wewnętrzne we współczesnym państwie*, Rzeszów 2008.
- Urban A., *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych*, Oficyna Wydawnicza ŁośGraf, Warszawa 2010.
- Warmiński A., *Instytucjonalizacja ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego państwa w okresie transformacji ustrojowej*, Siedlce 2011.
- Zieliński K., *Bezpieczeństwo obywateli podczas kryzysów niemilitarnych oraz reagowanie w razie katastrof i klęsk żywiołowych*, AON, Warszawa 2004.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie prezentacji multimedialnej oraz referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie prezentacji oraz referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	25
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4